

28. Lòi dom

Lòi dom là một đoạn trực tràng lòi ra ngoài hậu môn không thể tự co lên được. Phần nhiều do cơ thể yếu hoặc bệnh lý lâu ngày gây ra, gần đây nhiều người tập thở (khí công) không đúng phương pháp cũng bị lòi dom. Loại bệnh này rất dễ phát sinh ở trẻ em và người già. Mới đầu, sau khi đại tiện, nó lòi ra rồi lại tự động co vào. Bệnh nặng thì sau lúc làm việc mệt, hoặc mỗi lần đại tiện lại lòi ra, không thể co vào, phải dùng ngón tay ấn vào trong hậu môn. Người bệnh thường có cảm giác tức nặng ở hậu môn hoặc không có cảm giác đã ỉa xong, lúc nào cũng như sắp ỉa. Lòi dom lâu ngày tinh thần thường mệt mỏi, hụt hơi, ngạt mũi, sắc mặt vàng vọt, ăn ít, hoặc váng đầu, hồi hộp.

Cách chữa: Lấy huyệt Thừa sơn, Bách hội, Trườòng cường.

Dùng hào kim châm huyệt Bách hội, hướng ra sau châm dưới da; huyệt Trườòng cường mũi kim hướng lên; huyệt Thừa sơn châm đứng kim, đều theo thủ pháp ấn nặng, nâng nhẹ, lưu kim 20 đến 30 phút. Châm cứu xong cứu thêm, cách ngày một lần.

Giảng nghĩa của phương: Phương này có tác dụng thăng cử thu nghiệp^(*). Thừa sơn là huyệt bàng quang kinh, (bàng quang kinh qua hậu môn) là huyệt thường dùng để trị bệnh ở hậu môn, châm ở đó có thể tăng khả năng co rút trực tràng. Bách hội là huyệt ở đốc mạch, dương khí ở cơ thể con người gom chung về đốc mạch, cứu Bách hội có thể nâng dương khí lên. Trườòng cường ở ngay sau hậu môn, châm kim có thể tăng mạnh hoạt động của cơ năng hậu môn. Ba huyệt trên có hiệu quả nhất định đối với lòi dom độ nhẹ. Nếu lòi dom đã quá lâu không co rút lên, cần phối hợp uống thuốc thang, lấy bài Bổ trung ích khí mà chữa.

^(*) Thăng cử thu nghiệp: Nâng lên gom giữ lại.